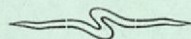

GAMLAKARLEBY

VÄGVISARE

HELSINGFORS AKTIEBANK

Kontor vid Rådhusorget i Gamlakarleby

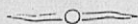
FULLSTÄNDIG BANKRÖRELSE

TELEFONER: { Direktion . . 1080 & 1094
Expedition . 1263

VIN- och LIKÖRFABRIK – Gamlakarleby

GAMLA KARLEBY

Vägvisare

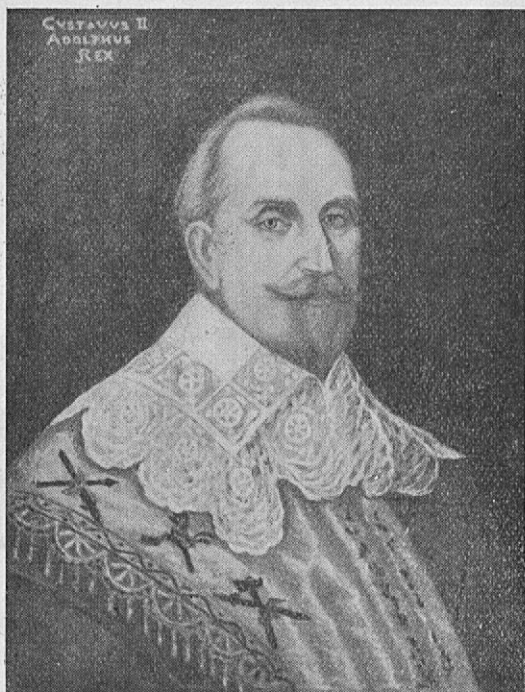

Centrum av staden med Rådhusorget.

Utgivare: Gamla Karleby stad.

Gamlakarleby 1956
A.B. Österbottningens tryckeri.

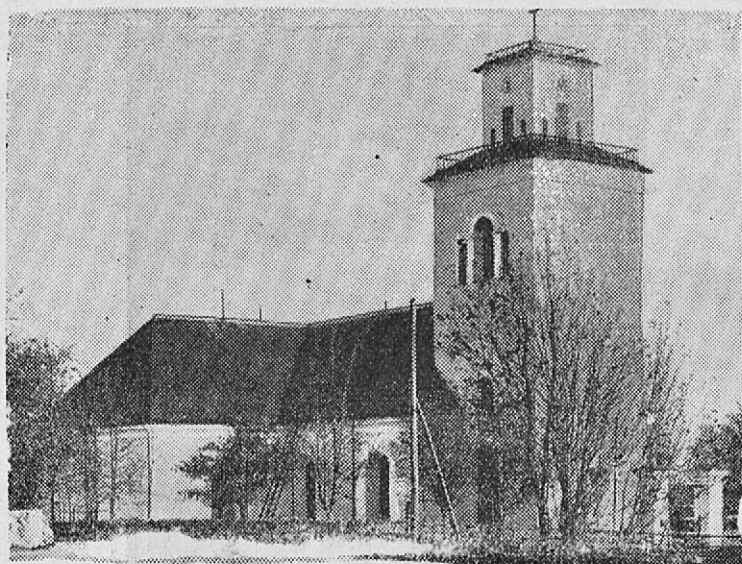

Gustav II Adolf, stadens grundläggare.

(Efter en tavla av Pehr M. Blom.)

Gamlakarleby förr och nu.

Främlingen, som i ljus sommartid första gången besöker Gamlakarleby, finner en stad, vars jämförelsevis anspråkslösa allmänna yttre bär en särprägel, vilken ögat gärna minnes. Det vilar ännu minnen av forna tiders idyll över totalvyn trots att stadens planering uppenbart följt nyare tiders krav. Gatorna äro mestadels raka, särskilt i stadens äldre, centrala delar, där de med en svag avvikning sträcka sig i nord-sydlig och öst-västlig riktning, men överallt höja sig kronorna av lummiga lövträd och andra trädslag, vita

Karleby kyrka.

stammar lysa i parkerna och alléerna, och omkring stadens huvudparti vid Storgatan med en del större hus av sten fylka sig de många kvarteren av envåningsträhus, alla med sin individuella prägel i linjer och färg. Här och där i dessa kvarter resa sig taken till större, modärnt byggda hus: offentliga byggnader och bostadshus. Men inne på gårdarna fortlever idyllen mångenstädes i all sin fägring med små trädgårdstäppor och åldriga träd, som höja sig över taken.

Stiger man upp till det 35 meter höga vattentornets krön (50 meter över havet), mötes blicken i synfältets norra krets av Bottenvikens blå vatten, till vilket »Stadssundet», en kvarleva av en fordomtima rätt bred havsvik, slingrar sig mellan grönskande stränder, delande staden i två delar, en östlig, nyare — H a k a l a x — och en äldre, vilken allt ännu i dagligt tal ofta kort och gott benämnes endast »staden». I väster, bortom ett bälte av barrskog, synes stadens hamn Y x p i l a, till vilken en 4 1/2 km. lång järnvägsarm sträcker sig från järnvägsstationen vid sta-

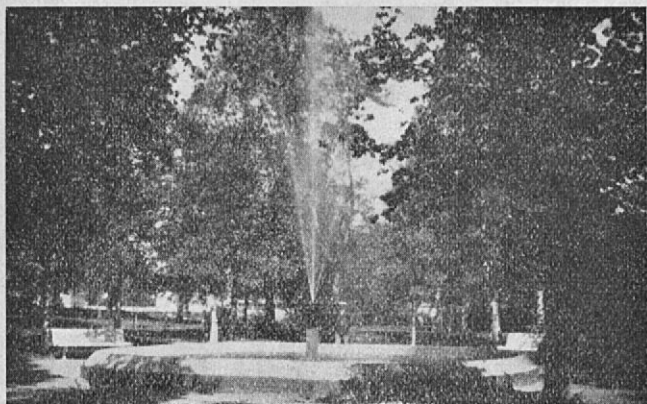

Vy från Västra parken: Parkrestaurangen.

dens södra gräns och dit en bred bilväg söker sig fram. På två mils avstånd i samma riktning reser sig Tankar fyr ur havet. Låter man blicken glida motsols från Yxpila skönjes Öja—Larsmo skärgård, vars slutpunkt vid klart väder bildas av grannstaden Jakobstads vattentorn. Medsols finna vi Gråskärsbådans och Harrbådans skogklädda uddar och nå så fram till »Gamla hamnen», på östra sidan ytterst begränsad av Trullölandet. Genom Gamla hamnen söka vi oss åter in till stadssundet förbi de gamla båtskjulen vid »Sundmun».

I sydlig riktning fäster sig ögat främst vid Karleby åldriga kyrka, kring vilken Karlebynejdens närmast staden belägna socknar erbjuda blicken ett fagert panorama. —

Från vår högt belägna utsiktspunkt kunna vi konstatera, att den egentliga staden omfattar en rätt vidsträckt yta, exakt uppgivet 452 hektar. (Stadsplanen av år 1651 omfattade 9,5 har). Låt oss emellertid, innan vi närmare skärskåda staden sådan den är i dag, rikta blicken mot tider, som varit, och skänka stadens uppkomst och utveckling uppmärksamhet i den mån utrymmet i denna lilla skrift det medger.

Vy från Västra parken.

STADENS GRUNDLÄGGNING.

Gamlakarleby är en av de 15 städer, som Gustav II Adolf grundlade. Grundläggningsbrevet för »Gamble Karlebij» är utfärdat den 7 sept. 1620. Däri omtalas inledningsvis hurusom konungen nådeligen tillmötesgått en anhållan av ett antal av sina i »Gamble Karlebij Sochn» boende undersåtar att få bygga en stad och för den erhålla stadsprivilegier. Den nya staden blev en uppstad och fick till plats och »näringsområde» Ristrand by, omfattande inalles 33 km² mark. I sitt sigill erhöll staden »Een brinnande Tiäratunna medh tree Eldz Flammer uthur Sprundett och bådha Bottnarna», tunnan i liggande ställning till åtskillnad från »stadsmärket» för Nykarleby med dess lika tecknade, men stående tunna. Sina stadsprivilegier fick Gamlakarleby några timmar senare än Nykarleby. *)

»Gamble Karlebij» fick, såsom det heter i stadens hävder, »en artig belägenhet i en ljuvlig nejd» på västra stranden av det nuvarande stadssundet mitt emellan Holmbacka

*) Sitt finska namn, Kokkola, anses staden ha erhållit efter fyra vid »Sundet» belägna stora stenar, på vilka örnar (örn-kokko) berättas ha plägat slå sig ned. Den forna viken skulle i enlighet härmed ha benämnts Kokkolahti.

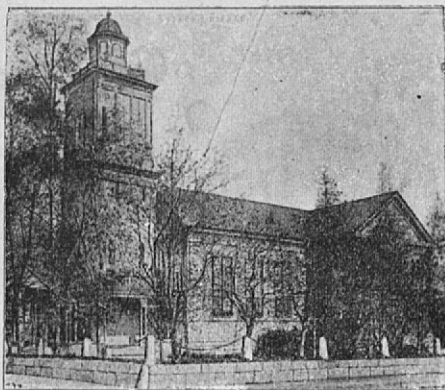

K. H. Renlunds museum.

(nuvarande »Kyrkbacken», där Karleby kyrka står) och den fria havsstranden. På den tiden var Stadssundet, såsom förut nämnts, en jämförelsevis bred vik, farbar även för djupt lastade fartyg, som där kunde lägga till helt nära de av stadens borgare uppförda varumagasinen. Numera har denna vik, som redan på 1600-talet benämndes Måttisträsk, krympt ihop till en smal å, farbar endast för rodd- och motorbåtar, för vilka trafiken möjliggöres genom muddring.

FOLKTILLVÄXTEN. HÅRDA ÖDEN.

Gamlakarleby var under de första årtiondena en mycket oansenlig stad. Den äldsta bevarade mantalslängden, en »Persons Längd» av år 1636, visar, att staden då, alltså för 300 år sedan, hade 164 invånare. Den faktiska folkmängden torde likväl ha varit inemot dubbelt större. År 1664 hade folkmängden vuxit till c. 750 personer. Sistnämnda år, närmare bestämt den 17 juni, härjades den ännu rätt unga staden av en våldsam brand, vilken så gott som fullständigt ödelade densamma. Endast kyrkan och någon enstaka byggnad skonades. Men Gamlakarleby reste sig åter ur askan

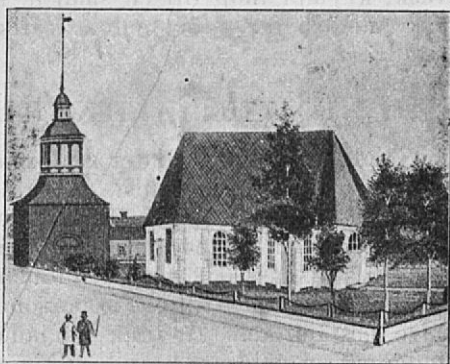

Stadens nuvarande kyrka.

och växte till. Under de svåra missväxtåren 1695—97 minskades emellertid stadens folkmängd till följd av hunger och sjukdomar med omkring hälften. Enbart från den 1 nov. 1696 till samma tidpunkt 1697 dogo 814 stadsbor. Även året 1710 gestaltade sig till en olyckstid. Pesten krävde då ett 100-tal dödsoffer, vilka jordades på en

»pestkyrkogård», Katarina begravningsplats. Stora och Lilla ofreden utövade likaså ett hämmande inflytande på folktillväxten och stadens allmänna utveckling. Under Lilla ofreden förstörde till råga på allt en eldsvåda den 4 juli 1742 halva staden. Ytterligare två gånger har Gamla-karleby härjats svårt av brand, nämligen den 5 maj 1805, då två tredjedelar av staden lades i aska, och den 18 dec. 1860, då elden förstörde 22 välbyggda gårdar. Med beaktande av dessa härjningar av den röde hanen är det lätt förklarligt, att Gamla-karleby av i dag trots sin rätt respektabla ålder inte företer en ålderdomligare prägel än vad fallet är.

I fråga om folkmängden må till slut antecknas, att staden år 1840 räknade 2,560 invånare, ett antal, som utgör maximum ända inpå 90-talet. Vid det senaste sekelskiftet var invä-

Stadens forna kyrka.

Rådhuset.

narantalet 2,648. Därefter har detsamma snabbt ökats. Vid årsskiftet 1935—36 utgjorde stadens befolkning 7,679 mantalsskrivna personer (gamla staden 3,529, Hakalax 2,873 och Yxpila 1,277) medan de enbart i stadens svenska och finska församlingar skrivna vid samma tidpunkt voro inalles 8,142 eller 3,548 i den svenska och 4,594 i den finska församlingen. Staden har som synes av siffrorna erhållit ett avsevärt tillskott i folkmängden genom anslutningen av Hakalax förstad, som dessförinnan hörde till Karleby kommun.

NÄRINGARNAS UTVECKLING.

Det är handeln, som företrädesvis är utmärkande för Gamlakarleby stad ända från senare hälften av 1600-talet. Stadens första borgare fortsatte länge sina gamla näringar fiske och boskapsskötsel, men småningom började man bränna beck, plantera tobak och bygga skepp. Den uppblomstrande handeln och särskilt skeppsbyggeriet led ett svårt avbräck under Stora ofreden, men tog därefter ny fart. Fisk, jordbruks- och skogsprodukter utskeppas nu

till Stockholm på egna kölar i en allt större utsträckning och i retur införes därifrån salt, mjöl, järn, tyger och kramvaror. Tobaksodlingen och -fabrikationen utvecklas ansenligt på 1760-talet och skeppsbyggeriet återupptages. De första »hispaniafararna» utrustas. Stapeltvånget avlägsnas 1765. Ända till mitten av 1800-talet bedrivs nu en omfattande export och import. Exporten består huvudsakligen av plankor och bräder, tjära, beck och pottaska. Rederi-verksamheten är betydande och år 1840 har staden 32 skepp. Endast Uleåborg står av de österbottniska städerna framom Gamlakarleby i fråga om denna verksamhet. Men 1853 utbryter orientaliska kriget och i slutet av 1860-talet inträffa de svåra missväxtåren. Handeln går nedåt, inte minst till följd av att inlandets produkter i en stor omfattning börja söka sig söderut: främst utgör Saima kanal orsak härtill. Skeppsfarten lider även av landhöjningen, varigenom stadens hamn uppgrundas och blir ofrafikabel. Kommunikationerna till den nya hamnen Yxpila äro i början obekväma. Hamnförhållandena i Yxpila förbättras emellertid i avvaktan på att järnvägen Östermyra—Gamlakarleby med sträckning vidare till Uleåborg skall bli färdigbyggd. Och den 24 oktober 1885 kl. 4 e.m. fastspikas den sista skenan på den förstnämnda delen av denna bana och samma dag ångar det första tåget in till Gamlakarleby. En ny tid för stadens näringsliv har randats. Nu uppkommer och utformas tanken på en järnväg Gamlakarleby—Suolahti, vars förverkligande skulle ytterligare befordra stadens och dess upplands näringar. Hittills har emellertid detta banprojekt inte trots sina många påvisade fördelar lyckats segra i konkurrensen med andra banor, vilka riksdagens majoritet för sin del givit företräde.

Till vad ovan antytts om Gamlakarleby stads öden som handels- och sjöfartsstad under tidigare år är ännu att tillägga, att tobaksindustrin på 1860- och 1870-talen fick en ny uppblomstring för att på 1890-talet åter avtyna. Läder-, handsk- och kardfabrikation kommo senare i stället. En betydande sprit- och brännvinsproduktion förekom. Den viktigaste exportartikeln i mitten av förra seklet in på 80-talet var tjäran, som skulle förtjäna sitt eget kapitel. För närvarande har staden i skogsprodukter samt hudar och skinn sina förnämsta exportartiklar.

Anders Chydenius.

I detta sammanhang borde vi närmast bese Yxpila, för närvarande den förnämsta österbottniska exporthamnen, samt taga del av några belysande statistiska uppgifter rörande trafiken där. Dessförinnan vilja vi likväl ännu en stund dröja kvar i själva staden och dess närmaste omgivning.

Stadssundet.

PÅ EXKURSION.

Nalkas vi Gamlakarleby längs landsvägen söderifrån, passera vi kort innan vi överskrida stadsgränsen ett mäktigt minnesmärke: Karleby kyrka. Det lysande vita templets sannolika grundläggningsår är 1466. Vi ha alltså att göra bekantskap med en medeltida kyrka. Ursprungligen bildade dess tjocka murar en rektangel med branta gavlar i öster och väster. Sakristian låg på norra sidan nära östra ändan och på södra sidan nära västra ändan fanns vapenhuset, från vilket kyrkan hade sin huvudingång. I slutet av 1700-talet ombyggdes Karleby kyrka till en korskyrka i likhet med alla andra medeltida stenkyrkor i svenska Österbotten. Tack vare ett initiativ av dåvarande kyrkoherden Anders Chydenius (1729—1803) erhöll kyrkan sin nuvarande vackra, symmetriska form. Efter den första utvidgningen till korskyrka förlängdes på 1790-talet västra korsarmen, varjämte det väl avvägda tornet tillkom. Altaret, som vid denna ombyggnad hade fått sin plats i hörnet mellan östra och södra korsarmarna, flyttades i början av 1900-talet till sin forna plats i öster framför korfönstret, som tidigare gjorts till ingångsdörr till den bakom

Salutorget.

altaret belägna sakristian. Den vackra altartavlan, föreställande Jesu födelse, Jesus i Getsemane och Kristi himmelfärd, är målad av Alexandra Sältin. En restaurering under nyaste tid, fullbordad år 1934, har skänkt kyrkan nya skönhetsvärden och en prägel av varm hemtrevnad. Förslaget till denna restaurering, vars detaljer här måste förbigås, har efter överläggningar med särskilt initierade personer uppgjorts av artisten fröken Annie Krokfors, under vars överinseende arbetet även utförts.

Helt nära, på östra sidan om kyrkan, finna vi landets till stilen äldsta oombyggda prästgård, uppförd år 1736. Här har bl. a. även Anders Chydenius haft sin bostad. På södra sidan om kyrkan ha vi platsen för en mindre sammandrabbning under klubbekriget, striden på Tararant äng.

* *

Vi bege oss nu genom »Kyrkbacken» längs landsvägen till staden. Nedanför backen passera vi stadsgränsen, utmärkt med en tavla med stadsvapnet, och befinna oss, sedan exportslakteriet passerats, på bron över järnvägsspåren. Till höger — österut — se vi stationsområdet. I dess omedelbara närhet på stadssidan utbreder sig det

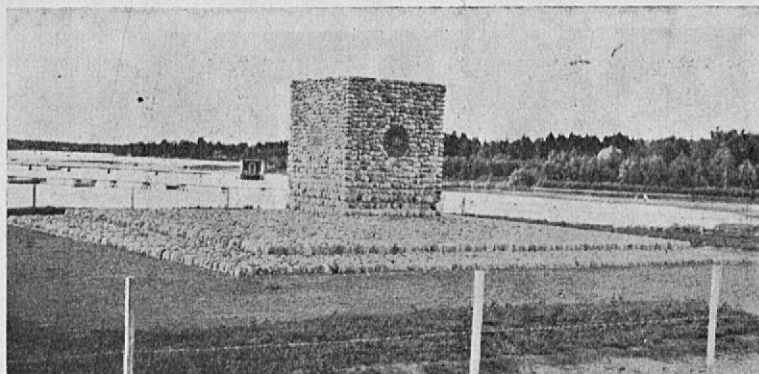
rymliga Järnvägsstorget med sin fotbollsplan och tennisplan. Torget begränsas i öster av bl. a. Svenska samskolans byggnad. På motsatta sidan om den bro, där vi stå, löper Yxpila-banan västerut förbi ett antal magasin medan stambanan buktar sig söderut. Komna över bron ha vi Finska samlyceet strax i hörnet till höger och tull- och packhuset på vänster hand mellan två nybyggen för affärsändamål. Gatan — Vasavägen — vilken börjat vid stadsgränsen, mynnar rätvinkligt ut i Fabrikgatan, vars norra sida här begränsas av Västra parken, en sommartid grönskande oas, i vars mitt en sommarrestaurang befinner sig. Genom denna i början av 1860-talet grundlagda park bege vi oss vidare till Gustav Adolfs-gatan, som begränsar parkens östra sida, vi se Metodistkyrkan i hörnet av Långbrogatan, vilken vi följa till den första gatukorsningen. Här fångar ett ålderdomligt hus vårt intresse — K. H. Renlunds museum läsa vi på dess närmaste gavelvägg.

Museibyggnaden är uppförd år 1696 och var i tiden skol- och synodalhus. Här arbetade, såsom ett anslag inne i museet upplyser oss om, under senare hälften av 1800-talet stadens högre elementarskola, i vilken även handlanden Karl Herman Renlund (1850—1908) var elev. Museet grundar sig på en donation av denna för hemstaden varmt kännande kulturpersonlighet, och dess stomme gestaltades av en värdefull del av det renlundska hemmet, bl. a. ett antal praktfulla, dyrbara minnesföremål, en kollektion av gamla tenn- och silversaker samt ett 40-tal stora tavlor — vi nämna här endast von Wright, Liljelund, Lindholm, Edelfelt, Westerholm, Halonen, Järnefelt, Enckell och Gebhard.

K. H. Renlunds museum öppnades sommaren 1909. Dess syfte är att »bereda stadens invånare tillfälle att göra bekantskap med alster av skön konst, ävensom att i främsta rummet samla föremål, vilka äro ägnade att belysa ortens och dess omnejds historia». Museets samlingar ha småningom ökats genom gåvor och inköp. På grund av eldfaran i denna träbyggnad överflyttades år 1928 en del av tavelsamlingen till stadens rådhus. Från 1930 organiserades museiarbetet i enlighet med tidens krav och en intendent, artisten Leo Korpela, anställdes. År 1935 blev museet medlem i Finlands

Staden i fågelperspektiv med Gamla hamnen i bakgrunden.

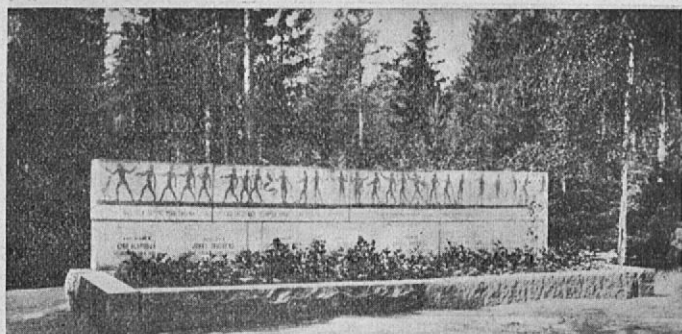

Halkokari-monumentet.

museiförbund och har med understöd av staden och nämnda förbund kunnat förkovra samlingarna, vilka för närvarande (sommaren 1936) räkna inemot 1,800 nummer, omfattande även allehanda hemslöjdsalster jämte senare förvärvade minnesföremål, belysande stadens historia.

I omedelbart grannskap till museibyggnaden står ett renlinjigt byggt envåningsstenhus med den yttre fasaden vänd mot stadens kyrka. Huset är märkligt såsom skolhus under gångna tider, från trivialskolans jämförelsevis avlägsna till privata svenska samskolans nyare tid. För närvarande är stadens folkbibliotek där inrymt medan stadens läsesal befinner sig i museibyggnaden.

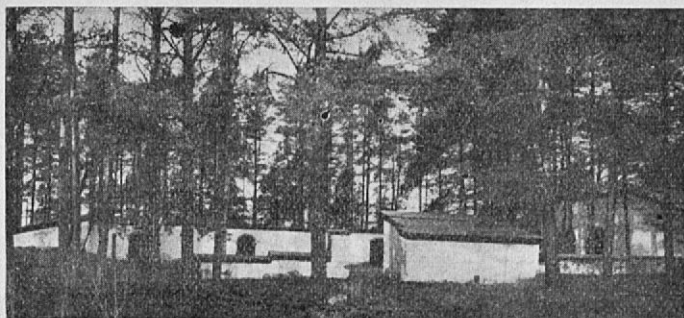
Stadens nuvarande kyrka, byggd av trä, härstammar från en rätt sen tid. Den uppfördes åren 1876—77 enligt ritningar av arkitekten Th. Granstedt. Dess yttre är föga märkligt, men från det höga tornet skänkes ögat en vid utsikt över stad och omnejd. Höga, yviga björkar inhägnade det för övrigt rymliga templet. Altartavlan, framställande korsfästelsen, är målad av Johan Erik Lindh år 1819. Kyrkans måhända mest värdefulla sevärdheter äro de vid de bågse sidoläktarna upphängda två mycket gamla, vackra ljuskronor. Den forna, mera stilsköna stadskyrkan, också den av trä, jämte fristående klockstapel stod på samma plats och var uppförd åren 1654—55. Dessförinnan använde stads- och landsbor sockenkyrkan gemensamt.

Hjältegravnen på Marie begravningsplats.

Kyrkkvarteret begränsas i norr av Torggatan. I hörnet av denna och Östra Kyrkogatan ligger stadens brandstation. Dess lilla format nödvändiggör upplysningen, att staden förfogar över en prima ordinarie brandkår. Vi följa Torggatan österut och nå fram till stadens centrum, gamla Salutorget, numera Rådhuset. Mitt på detta torg står Rådhuset med gavlarna mot norr och söder och främre fasaden mot väster. Det färdigbyggdes år 1845 enligt ritningar av ingen mindre än J. C. L. Engel. Husets rena stil förnekar inte den namnkunnige arkitekten. I nedre våningen på ömse sidor om den rymliga vestibylen ha magistraten och stadsfogdekontoret sina lokaler, i den övre rådhusrätten och stadsfullmäktige sina sessionssalar. En del av det renlundiska museets värdefullaste tavlor har såsom tidigare nämnts upphängts här, i övre våningen.

Torget västra sida begränsas av Helsingfors Aktiebanks hus, i vars övre våning ända till för ett par år sedan Libeckska sjukhuset var inrymt. Sjukhuset är jämte barnbördshuset numera förflyttat till Hakalax stadsdel på norra sidan av Sjukhusgatan. — Östra sidan av torget, på andra sidan om Rådhuset, begränsas av Societetshuset, stadens förnämsta hotell. Tidigare befann sig detta hus i åttan Donners ägo. Då det försålles för sitt nya ändamål påbyggdes en andra våning. Här har en av stadens märkligaste och mest inflytelserika män, kommerserådet Anders Donner (1796—1857) haft sin bostad.

Katarina kyrkogård.

Torget västra del, på vilket ett frihetsmonument, ägnat minnet av Finlands politiska frigörelse står, skäres av stadens förnämsta gata, Storgatan, i nordsydlig riktning. Dess ändpunkt i söder utgöres av järnvägsstationen. Bege vi oss från torget i riktning mot denna, passera vi efter några steg en på vänster hand belägen liten park, i vars mitt en år 1905 — i närvaro av gendarmer och utan tal — avtäckts byst av Anders Chydenius står uppställd. Bysten är en skapelse av Valter Runeberg, postamentet ritat av prof. H. G. Nyström. Anders Chydenius var utom mycket annat en energisk förkämpe för de österbottniska städernas handelsrättigheter. Hans förtjänst var det väsentligen, att stapeltvånget år 1765 avlägsnades från Gamla-karleby. Parken benämnes vanligtvis Chydeniusparken, men har även kallats Östra parken, Lilla parken m. m. — I byggnaden på parkens sydsida finna vi stadens drätselkontor, och något längre fram vid Storgatan fästa vi oss vid ett ålderdomligt hus, uppfört år 1815 av handlanden Andreas Roos, en annan av stadens mest framstående män i gången tid. Numera har Nordiska Föreningsbankens ortsfilial här sina lokaler. Nära järnvägsstationen finna vi Kansallis-Osake-Pankki.

* *

Återvända vi till torget och vandra längs Torggatan till Stadssundet, passera vi just före bron över sundet stadens saluhall på östra sidan av Strandgatan. Följande

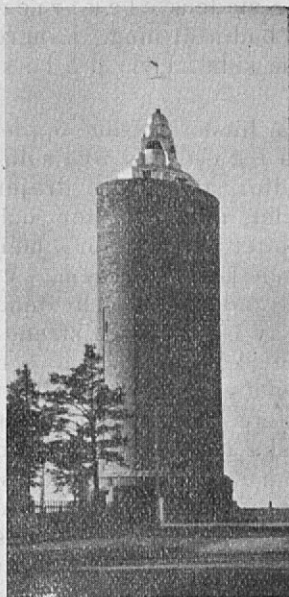
byggnad på samma sida av gatan är stadens elektricitetsverk, förenat med en modern badinrättning. Längre fram i samma riktning och på samma sida ha vi polis-inrättningen.

Vi stanna på bron och anteckna först, att den öppna platsen på östra sidan är *Salutorget* (det nya salutorget). Blicken glider därefter nedför sundet och dröjer med välbehag vid dess gröna stränder, talrika motor- och roddbåtar och tama änder, vilka av intet låta sig störa, men begärligt förtära de brödbitar barnen kasta till dem. Vi följa sundets västra sida genom strandparken och finna snart, att den vackra vägen, kantad av björkar och strandskoning, går vidare förbi *Engelska parken* och *Hållhagen* ända till *Sundmunsbron*. Parallellt med denna väg slingrar sig en bredare genom *Hållhagens* romantiska alträdsbestånd. I *Engelska parken* finna vi en liten byggnad, vari ett krigsminne från 1854 förvaras, en kanonbarkass, som stadens modiga, segerrika försvarare då togo av engelsmännen, vilka under amiral Plumridges befäl härjade längs de österbottniska kusterna. Längst i norr vid *Sundmunsbron* ha vi *Beckbruksberget*, tidigare »Rövarskär», vars nuvarande namn minner om forna tiders id. Från *Sundmunsbron* öppnar sig en vid utsikt över *Gamla hamnen* med *Mustakari* segelpaviljong i »hamnens» mitt, *Sandstrands* villor och holmen *Elba* på västra sidan samt *Halkokari* och *Brudskärs*-villorna på östra vid den forna *Varvsviken*. »Havets fria rand» möter ögat längst ute.

Engelska parken grundlades år 1895, då den tjärdränkta jorden bortskalades från det här belägna forna *Tjårtorget*. Huru parken fått sitt nuvarande namn har ovan antytts. Planeringsarbetet utsträcktes till *Hållhagen* och ägnades en varm omsorg av kronolänsmannen V. Knappe och hans son doktor Ernst V. Knappe.

Innan vi nå fram till *Engelska parken* passera vi *F. B. K:s* hus, *Strandgatan 27*, märkligt såsom *J. V. Snellmans* första hem i Finland, vilket framgår av en minnestavla på väggen mot gatan.

På *Halkokari* avtäcktes den 16 september 1934 en av staden, dess båda skyddskärer och *Karleby* skyddskär rest

• Vattentornet.

Av de stupade engelsmännen äro en officer och 8 soldater begravna på Marie begravningsplats (stadens), vilken är belägen c. en kilometer från staden söderut vid landsvägen till Kvikant. Här finna vi bl. a. även en gemensam hjältegrav för de i frihetskriget stupade ordsborna.

* *

Mellan Västra parken och Katarina torg ligger den förut omtalade forna »pestkyrkogården», Katarina begravningsplats. Den användes inte längre såsom begravningsplats. Helt nära reser sig vattentornet, vars uppförande påbörjades år 1914, men avbröts av världskriget för att sedermera fullbordas. Vid Katarina torg reser sig det ståtliga Vartiolla, Keskipohjanmaan Suojeluskuntapiiris' hus. Även stadens för en tid sedan uppförda prästgård ligger vid detta torg, på norra sidan. Nästa kvarter norrut omfattar jämte skolgård Renlunds (svenska) folkskola med främre fasaden mot Borgmästargatan. Ett par kvarter här-

minnesstod i anledning av det förut nämnda krigsintermezzot med engelsmännen 80 år tidigare. Det var här »affären» ägde rum, närmare bestämt den 7 juni 1854. Engelsmännen förlorade inalles 4 officerare och 12 man i döda, 2 officerare och 50 man i sårade samt 20 man i fångar medan på försvararnas sida endast 4 militärpersoner sårades. Bland de personer, vilka kunde tillräkna sig den största förtjänsten av den för staden lyckliga utgången av träffningen, äro att nämna kommerserådet A. Donner, kronofogden Henrik Johan Holm, borgmästaren Berndt Roos m. fl. Försvarsaktionen leddes av generalmajor A. J. von Wendt, Gamlakarleby var den enda av de av engelsmännen angripna österbottniska städerna, som lyckades slå fienden tillbaka.

Vartiolinna.

ifrån i nordvästlig riktning reser sig vid Chydeniusgatan finska folkskolans stora vita stenhus.

Från Västra parkens nordöstra hörn leder en vacker björkallé norrut såsom mittparti på Gustav Adolfs-gatan, vilken mynnar ut i Sundmunsvägen. Denna åter löper först förbi Nya idrottsplanen och avgränsas senare till Sandstrand, fortsättande själv till Sundmunnsbron. Vid vägen till Sandstrand, nära Gamla hamnen, ligger Travbanan. Mellan Sundmunsvägen och Hållhagens södra del är stadens epidemisjukhus beläget.

* * *

Följa vi Torggatan över stadssundet finna vi, kort innan denna gata möter Hakalaxgatan, Chydenius folkskola på vänster hand. Längre fram vid Sjukhusgatan ha vi sedan Libeckska sjukhuset och barnbördshuset till vänster och De gamlas hem i en

skogsdunge till höger. Härifrån söderut i hörnkvarteret mellan Hakalax-gatan och Uleåvägen har Jungsborg, Karleby ungdomsförenings samlingshus, sin plats.

Tomten invid Chydenius folkskola, på dennas norra sida, upptages av Mejeriförbundet Enighetens mejeriskola.

Det är naturligt, att de flesta offentliga byggnader befinna sig på den gamla stadssidan. Säsom förut nämnts införlivades Hakalax först år 1931 med stadens område. Hakalax företer i övrigt ett lantligare utseende än gamla staden. Dess huvuddel befinner sig där »Måttisträsk» fordomdags krusades av vinden.

Till Hakalax leder även från Långbrogatan en bro över sundet. Den nya stadsplanen, vilken bifogas i slutet av denna volym, upptager dessutom en tredje, t. v. obbyggd bro, nämligen från Engelska parkens södra sida (Chydeniusgatan) till Hakalax.

* *

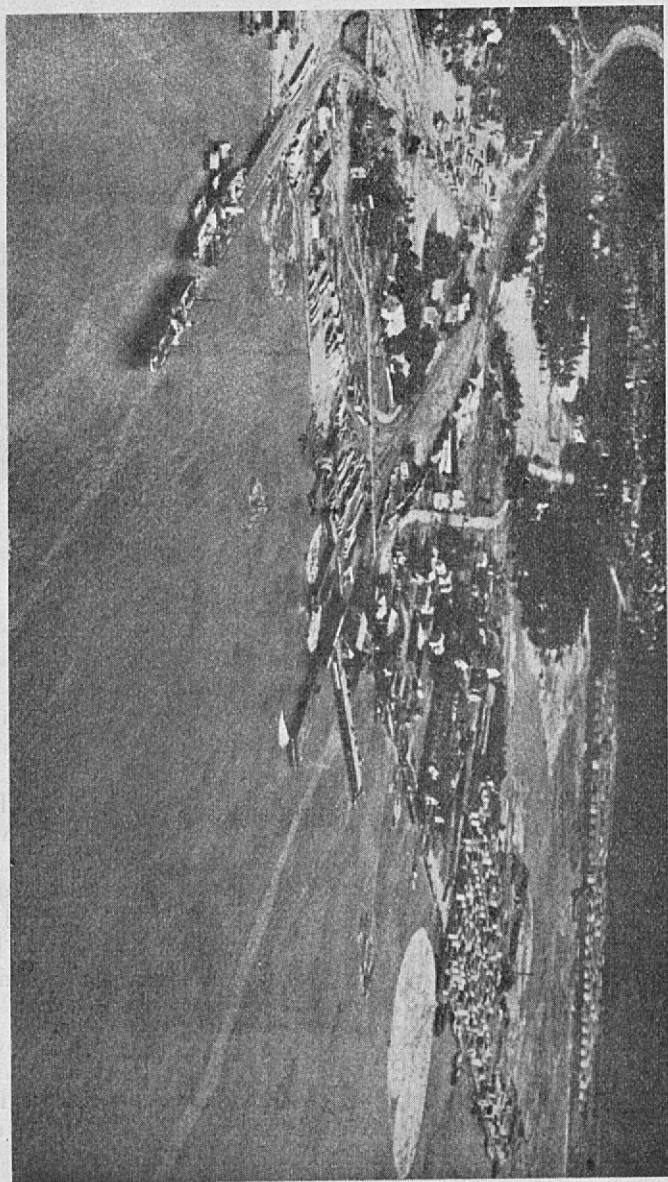
Till slut må nämnas, att vid Kvikant-vägen, ett stycke framåt från Marie begravningsplats, stadens kommunalhem är beläget jämte ett mindre tuberkulossjukhus. En biltur längs samma väg vidare till Sandskatans dyner och natursköna miljö är inte att ångra.

YXPILA HAMN.

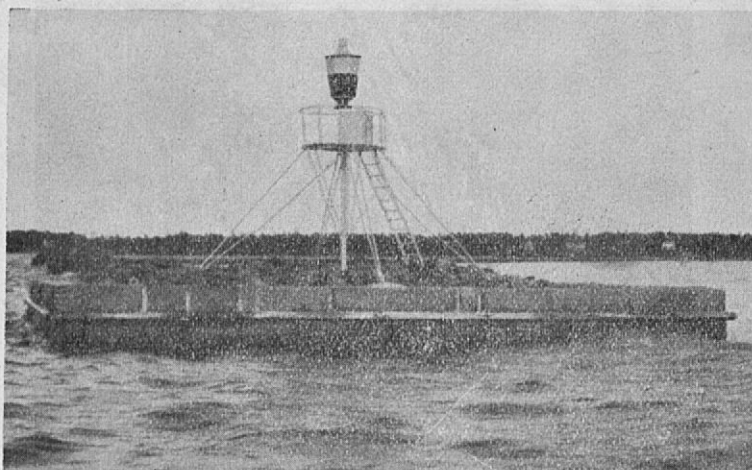
Invid Rådhuset på Torggatan parkerar Yxpila-bussen, som oavbrutet för trafikanter mellan staden och Yxpila. Den som önskar bese stadens hamn har tillfälle att snabbt och bekvämt färdas ut till densamma.

Yxpila hamn är en djuphamn, vars uppgrundning genom landhöjningen är en fråga, som inte bereder staden bekymmer på långa tider. Fartyg, som ligga 24 fot djupt, kunna utan risk taga sig in i denna av en cirka $1\frac{1}{4}$ km lång vågbrytare för nordliga vindar och uppslamning välskyddade hamn. Längst ute vid vågbrytarens inre sida är oljehamnen belägen och på »Koöklacken» lyser en fyrlykta under mörka höstnätter de sjöfarande in.

Besökaren konstaterar med lätthet, att trävaruexporten över Yxpila är mycket betydande. Sommartid erbjuder hamnen med sina talrika fartygsskrov ögat en bild av sjudande liv. Runt hamnen löpa järnvägsspår, väldiga upp-

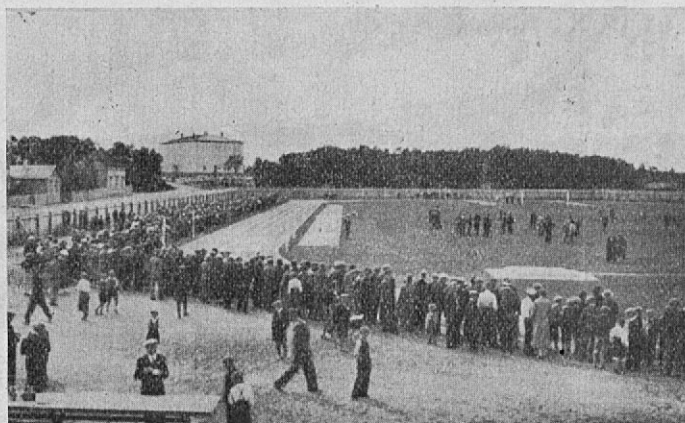
En del av Yxpila hamn.

Vågbrytaren i Yxpila hamn.

lag av skogens produkter äro uppstaplade överallt och lastningsarbetet pågår dag och natt. Det kan måhända i detta sammanhang intressera att veta, att de inom hamnområdet löpande järnvägsspåren ha en totallängd av 14,2 km; väx-larnas antal är 49. År 1935 besöktes hamnen av inalles 338 fartyg, mätande tillsammans inte mindre än 269,348 nrt. (i utländsk trafik 244 fartyg). Tonnaget av de far-tyg, som åren 1901—10 besökte hamnen var i medeltal per år något över 132,000 nrt. År 1935 omfattade trävaru-exporten över Yxpila 22,500 stds sågat virke, 107,500 kub. famnar props och 480,000 kub.fot sparrar, läktare och stock. Importen utgjorde c. 21,000 ton styckegods. — Yxpila är hela landets förnämsta exporthamn för runt virke. Hela exportens värde år 1935 utgjorde 108,3 milj. mk, impor-tens 25,8.

Yxpila är ett tillväxande samhälle, vilket på grund av sitt från den egentliga staden avskilda läge bl. a. har en särskild finsk folkskola. Norrut från själva ham-nen äro i en vacker barrskogsomgivning ett antal stads-villor belägna vid den långgrunda stranden.

Idrottsplanen med finska folkskolan i bakgrunden.

NÅGRA SIFFROR

av intresse må till slut anföras för en ytterligare belysning av Gamlakarleby stads nuvarande betydelse. Stadens ekonomiska ställning avtecknas i bl. a. dess budgets slutsummor. Budgeten för år 1936 upptager utgifter till ett belopp av i runt tal 10,767,000 mark, inkomster 7,315,000 mark och kommunal uttaxering 3,452,000 mark. Skattöret för föregående års inkomster utgör 8:80. De vid statsjärnvägarnas huvudstation i Gamlakarleby och stationen i Yxpila uppdebiterade trafikmedlen belöpte sig år 1935 till inalles i runt tal 3,826,600 mark. Tulluppbörden var samma år 15,970,000 mark. För jämförelse må antecknas, att denna uppbörd under åren 1906—15 varierade mellan 817,000 och 358,000 mark, den sistnämnda summan angiven för krigsåret 1915. Med beaktande av valutans värdeförändring har denna uppbörd alltså ungefär fördubblats sedan nämnda tioårsperiod.

Men siffror äro endast siffror. De förmå inte direkt omtala ett betydelsefullt faktum, nämligen att Gamlakarleby stads invånare i allmänhet, särskilt de, vilka här vuxit upp och här tillbragt den största delen av sitt liv, hålla »styvt» på sin hemort och ägna dess framtida ödens lyckliga gestaltning den varmaste omtanke. Främlingen kan

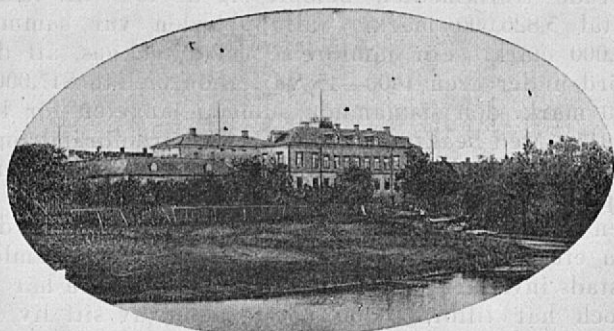
En lantlig stadsidyll (Storgatan 32).

knappast undgå att lägga märke till detta tilltalande, starkt utpräglade drag hos dem då han inom stadens hank och stör råkar i beröring med de genuina gamlakarlebyborna.

S. G — n.

*

Beträffande de industriella inrättningarna och de enskilda handelsföretagen m. m. hänvisas till de i denna volym i särskilda avdelningar införda adresserna och annonserna.

Societetshuset vid sekelskiftet. I förgrunden de forna strandträdgårdarna.

INSTITUTIONER OCH ÄMBETSVÄRK.

Alkoholliike A/B, Torggatan 27, öppen 10—17, lörd. 10—14.
Stängd dagen före jul- och nyårsdagen, före långfredagen, före påsk-, pingst- och midsommardagen samt den 30 april och 1 maj; tel. 1220.

Arbetsförmedlingsbyrån, Strandgatan 10, tel. 1258. »Polisinrättningen».

Badhuset, Strandgatan 14, Elektricitetsverkets hus, tel. 1074. Öppet: I kl. bad alla vardagar, förutom måndagar, 15—21; folkbad: för kvinnor onsd. och fred. 15—21, torsd. 15—17; för män tisd. och lörd. 15—21, torsd. 18—21. Se annonsavdelningen!

Barnbördshuset, Hakalax, Sjukhusgatan 2, tel. 1104. Besöks-tid kl. 11—15.

Barnhemmet, förening, Folkskolgatan 7, tel. 1542.

Bilbesiktningsmannen, ing. S. Pohjanpalo, Yxpila, tel. 1039.
Mottagning alla dagar kl. 12—15.

Borgmästaren och notarius publicus träffas å magistratens kansli i rådhuset 11—15, 14—16, tel. 1598 (privat 1581).

Brandkårshuset, F. B. K., Strandgatan 27, tel. 1028.

BRANDVERKET:

Brandstationen, Torggatan 28, tel. 1293.
Brandchefen, Torggatan 30, kl. 8—17, tel. 1042; privat, Ö. Kyrkogatan 44, tel. 1595, villatel. 1419.
Vicebrandchef, sprutmästare, Torggatan 28, tel. 1293.

Byggnadskontoret, Långbrogatan 22, tel.: chefen 1241, byggmästaren 1057, arbetstid 9,30—17 (sommartid 9,30—16).

Drätselkontoret, Storgatan 12, öppet 9,30—17 (sommartid 9,30—16), kassan 10—15, (vid uppbörder 10—14), tel. 1222.

Elektricitetsverket, Strandgatan 14, tel.: kraftverket 1031, övermontören och verkstaden 1421.

Elevhemmet, förening, Borgmästaregatan 2, tel. 1197.

Epidemisjukhuset, tel. 1079.

FATTIGVÅRDEN:

Fattigvårdens kansli, Strandgatan 10, öppet 9,30—11, tel. 1021 »Polisinrättningen».

Ordförande, kl. 12—14, tel. 1055, privat 1315.

Kommunalhemmet, Storträsk, tel. 1390.

Tuberkulosavdelningen, Storträsk, tel. 1003.

Folkhälsans rådgivningsstation, Ö. Kyrkogatan 18, öppen alla vardagar kl. 11—12, läkarmottagning tisdagar kl. 14,30—15, tel. 1551.

Hamnkontoret, Yxpila (nära gamla bryggan), tel. 1382.

HALSOVÅRDEN:

I stadsläkaren, Långbrogatan 24, tel. 1348.

II „ Torggatan 35, tel. 1624.

Stadsveterinären och inspektören, Strandg. 15, tel. 1595.

Desinfektören o. tillsyningsmannen, tel. 1573.

Stadssjuksköterskan, (I. Keith, Torggatan 18), tel. 1221.

„ (A. Marjanen), Yxpila, tel. 1467.

Skolsköterskan, (J. Byskata), Ö. Kyrkogatan 18, tel. 1551.

„ (E. Wichman), Yxpila, tel. 1478.

Stadsbarnmorskan, (E. Thorström, V. Kyrkogatan 11), tel. 1402.

Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura, Torgg. 5, tel. 1200.

Keski-Pohjanmaan Metsänhoitolautakunta, Torggatan 31, Torggatan 31, tel. 1700.

Keski-Pohjanmaan Suojeluskunta, Piiriesikunta ja Keskustalo i Vartiolinna, tel. 1120.

Kyrkokontoret, sakristian, öppet varje dag kl. 14—15 (juli—aug.: tisd. o. lörd.), tel. 1154. Kyrkovården privat, V. Kyrkogatan 22, tel. 1270, Kyrkovaktmästaren, privat, Packhusgatan 22, tel. 1202.

Köttkontrollstationen, Saluhallen, Torggatan 29, öppen 7,30—9, fredagar 13,30—15, tel. 1595.

Libeckska sjukhuset, Hakalax, Sjukhusgatan 2, tel. 1075. Besökstid kl. 11—15.

Lånebiblioteket, Långbrogatan 28, öppet tisd., torsd., o. fred. kl. 18—20, onsd. kl. 11—15.

Läsesalen, museihuset, Långbrogatan 28, öppen alla vardagar kl. 15—21.

Magistraten, rådhuset, kansliet öppet 11—13, 14—16, tel. 1598; magistratens o. rådhusrättens tel. under sammanträden 1061, vaktmästaren privat tel. 1209.

Museet (K. H. Renlunds), Långbrogatan 28, öppet varje dag kl. 15—17. Intendent Leo Korpela, tel. 1507.

Packhuset, Vasavägen 3, tel. 1057.

Pastorskansliet (svenska), prästgården, Katarinetorg, öppet kl. 12—13, tel. 1506; (finska), öppet samma tider, tel. 1685.

Polisinrättningen, Strandgatan 10, kansliet öppet 10—16, lördag 10—14 (sommartid 9—15), tel. 1258.

Detektiva avdelningen öppen dygnet om, tel. 1021.

Ordningsavdelningen öppen dygnet om, tel. 1021.

Polismästaren träffas å kansliet 10—12,50, tel. 1258.

Yxpila polisstation, tel. 1442.

Post- och telegrafkontoret, Gustav Adolfsgatan 5 — Torggatan 40.

Postavdelningen, tel. 1049, öppenhålles:

vardagar kl. 9,30—13,30 o. kl. 16—18 samt

bestämnda sön- o. helgdagar kl. 10—12.

Brevbäring förrättas vardagar kl. 9 o. 12 samt de sön- o. helgdagar då posten är öppen kl. 9.

Lantbrevbäring till omgivningen förrättas alla dagar, förutom söndagar, med avgång från posten kl. 12.

Brevlådorna tömmas: kl. 9,15, 12,30, 16,45 och 21, de vid kontoret dessutom omedelbart före posternas avgång och de vid stationen 10 minuter före posttågens ankomst.

Postautomobilerna till Jyväskylä, Terijärvi m. fl. orter österut avgå varje dag från postkontoret kl. 10,30 och från järnvägsstationen kl. 10,45 och ankomma därifrån kl. 16; till Halså andra dagar, förutom söndagar, kl. 14 och ankomma därifrån kl. 8,10.

Telegrafavdelningen, tel. 1404, öppenhålles:

vardagar kl. 8—21 samt sön- och helgdagar kl. 9—10 och 16—18.

Rikstelefonen öppenhålles varje dag kl. 7—24.

Allmän telefon å kontoret är tillgänglig för allmänheten varje dag, kl. 8—21. Frimärken säljas och rek. försändelser emottagas å telegrafavdelningen, då postavdelningen är stängd.

Sjömanshusombudsmannen träffas å hamnkontoret i Yxpila, tel. 1382.

Stadsdirektören, ämbetslokal, Storgatan 12, tel. 1241 (privat 1068), träffas å byggnadskontoret 12—13, tel. 1241.

Stadsstyrelsen, Storgatan 12, tel. 1241, sammanträder 1 och 3 tisdagen i månaden, kl. 18,30; sommartid kl. 16.

Stadskansliet, Storgatan 12, öppet för allmänheten 9,30—15, arbetstid 9,30—17 (sommartid 9,30—16).

Stadsfogdekontoret, rådhuset, öppet 10—12, 14—16, tel. 1665. Stadsfogden träffas 14—16, tel. 1665, privat 1430.

Telefoncentralen, Gustav Adolfsgatan 20, öppen dygnet om; kontoret Storgatan 6, öppet 9—17, tel. 1008; montören tel. 1032; felkontoret, tel. 1300.

Tullkammaren, Vasavägen 5, tel. 1001, öppen 10—14 (sommartid 10—15), för båtklarering 9—16.

Tullstugan i Yxpila öppen dygnet om under seglations-tiden, tel. 1544.

Vattenledningsverket, Strandgatan 14, verkstaden och för-rådet tel. 1244, rörmästaren tel. 1244 (privat 1451), pump-stationen vid Yxpilavägen, tel. 1215.

APOTEK:

Stamapoteket (B. Hermanson), Storgatan 11, tel. 1071.

Apoteket vid Rådhusstorget (U. Vidlund), Storg. 18, tel. 1262.

* *

LÄKARE:

O. Blåfield. Mottagning alla vardagar kl. 10—1 och 5—7 e. m. Ö. Kyrkogatan 16, tel. 1545.

Einar Cederberg. Mottagning kl. 10—1 och 5—1/2 7 e. m. Torggatan 35, tel. 1624. Björklundska huset. Ingen mottagning lördag eftermiddag.

R. Neunstedt. Mottagning alla vardagar kl. 10—1 och 1/2 6—1/2 7. Tisdag, torsdag och lördag ingen eftermiddagsmottagning. Torggatan 41, tel. 1179.

Hj. Peder. Mottagning alla vardagar 10—1/2 12 och 12—1 samt måndag, onsdag och fredag dessutom 6—7. Långbrogatan 24, Apotek. Hermansons gård, tel. 1548.

Martta Särkijärvi. Mottagning 10—13 och 17—18. Slottes gård. Strandgatan 15, tel. 1540.

* *

TANDLÄKARE:

Alli Lavander, Torggatan 35. Björklunds hus. Mottagning: kl. 10—12 o. 5—6. Lördag e. m. ingen mottagning, tel. 1459.

G. O. Nordman. Mottagning: kl. 9—12 och 1/2 6—1/2 7. Onsdag och lördag e. m. ingen mottagning. Tel. 1129. Långbrogatan 39. Nordiska Föreningsbankens gård.

* *

DJURLÄKARE:

Hällfors, Åke, distriktsdjurläkare, Storgatan 10, tel. 1462,

Morelius, John, stadsveterinär, Strandgatan 15, tel. 1595, mottagning 9—11.

* *

BANKER:

Helsingfors Aktiebank, Rådhusstorget, öppen 10—14,30, tel.:
 direktion 1080 & 1094
 expedition och kassa 1263. Se annonsavd.!

Kansallis-Osake-Pankki, Storgatan 2, öppen 10—14,30, tel.:
 direktion 1166, expedition och kassa 1182. Se annonsavd.!

A/B Nordiska Föreningsbanken, Storgatan 9, tel.:
 direktion 1157
 expedition och kassa 1065. Se annonsavd.!

Gamlakarleby stads Sparbank, Storgatan 5, öppen 10—14,
 tel. 1055. Se annonsavd.!

* *

HOTELL & RESTAURANGER:

Societetshuset, Rådhusstorget, tel. 1409. Se annonsavd.!

” källarrestaurangen, tel. 1290.

” Sällskapsklubben, tel. 1387.

Parkrestaurangen, Västra parken, tel. 1528.

Restaurang Grand, Torggatan 35, tel. 1585.

Restaurang Kilta, Storgatan 7, tel. 1600.

” Keskipohjalaisten klubi, Storgatan 7,
 tel. 1557.

Resandehem Kaleva, Fabriksgatan 6, tel. 1566.

Resandehem Patria, Rådhusstorget, tel. 1225. Se annonsavd.!

Resandehem Suomi, V. Kyrkogatan 29.

Resandehem Turist, Storgatan 22, tel. 1695.

Segelpaviljongen, Mustakari, tel. 1414.

Strandrestaurangen, Yxpila, tel. 1536.

Casino Restaurang, Lilla Kyrkogatan, tel. 1216.

Furu Restaurang, Storgatan 5, tel. 1224.

KAFÉER:

Atlas Café & matservering, Biljard, Storgatan 1, tel. 1101.

Café Norrbaggen, K. N.H., Torggatan 12, tel. 1672.

Maxim Café, Torggatan 35, tel. 1260.

Mercurius Café, Storgatan 29, tel. 1240.

Varila, E., Cafe & matservering, Ö. Kyrkogatan 14, tel. 1369.

KONSULAT:

British Vice Consulate, Valter Smedlund, Storgatan 11, tel. 1102 (privat Ö. Kyrkogatan 3, tel. 1229).

Deutsches Vize Konsulat, Eliel Sandbacka, Fabriksgatan 25, tel. 1017, privat 1002, villatel. 1512.

Norska Vicekonsulatet, Dav. Eklöf, Katarineg. 4, tel. 1153.

Svenska, Danska, Nederländska Vicekonsulatet, Astley V. Rodén, Vattentornsgatan 2, tel. 1505 o. 1630, villatel. 1406.

Latvijas Vice Consulsats, C. A. Uunila, V. Kyrkogatan 15, tel. 1206.

* *

SAKFÖRARE:

Kaila, P. P., jur. utr. cand., vicehäradsh., Strandg. 8, tel. 1354.

Nikula & Nikula, advokatbyrå, Fabriksgatan 8, tel. 1005.

Särkijärvi, V., vicehäradsh., Strandgatan 15, tel. 1540.

Teir, Tor-Erik, vicehäradsh., Ö. Kyrkogatan 18, tel. 1492.

Wenelius, Ernst, kronolänsman, Parkgatan 11, tel. 1433.

* *

SAMLINGSLOKALER:

Arbetets Vänner, förening, Borgmästaregatan 21, tel. 1511.

Jungsborg, förenings- o. kommunalstuga, Hakalaxgatan 64—66, tel. 1239.

Finska Arbetarföreningen, Borgmästareg. 28, tel. 1298.

Församlingshemmet, Storgatan 51—Packhusgatan 5.

Vartiolinna, centralgård för Mell.-Österb:s sk.distr., Katarinetorg, tel. 1120.

* *

SKOLOR:

Mellanskolan och Svenska samskolan, Storgatan 3, rektorskansli och lärarrum, tel. 1131.

Chydenius folkskola, Hakalax, Torggatan 4, tel. 1081.

Renlunds folkskola, Borgmästaregatan 52, tel. 1210.

Svenska barnträdgården, V. Kyrkogatan 47.

Finska samlyceum, Järnvägsgatan 12, rektorskansli och lärarrum, tel. 1085.

Finska folkskolan, hörnet av Anders Chydenius- och folkskolegatan, tel. 1162.

Finska folkskolan i Yxpila, tel. 1407.

Finska barnträdgården, Ö. Kyrkogatan 8.

Svenska teoretiska mejeriskolan (Mejeriförbundet Enigheten), Hakalaxgatan 85, tel. 1091.

Yrkesskolan, Gustav Adolfsgatan 33.

* *

AGENTUR- OCH FÖRMEDLINGSAFFÄRER:

Björk, J. V., radioapparater, Karlebygatan 38, tel. 1331.

Björndahl, R., lantmannaprodukter, kraftfoder och bigödsel, Karlebygatan 26, tel. 1471.

Emigrantkontor, G. Saksä, Gustav Adolfsgatan 21, tel. 1084.

Haapala, A. O., Kaffe A.B., Finska Margarin m. m., Storgatan 1, tel. 1691.

Hoffstedt, Evald, repr. för flere in- och utländska firmor, Gustav Adolfsgatan 1, tel. 1440.

Rudbäck, Alex., trävaruexport, Gustav Adolfsg. 2, tel. 1254.

Sandqvist, Alfred, Kastor-agentur, cyklar & tapeter, Långbrogatan 24, tel. 1123.

* *

BAGERI- & KONDITORIAFFÄRER:

Forsnabba, J., Ö. Kyrkogatan 7., tel. 1187.

Hembageriet, Fanny Back, Torggatan 32.

Nya Hembageriet, Jacobson & Kiviniemi, V. Kyrkogatan 18, tel. 1437.

Sund, Karl, Storgatan 29, tel. 1318.

Wickström, Gunnar, Ö. Kyrkogatan 13, tel. 1276.

* *

BOK- & PAPPERSHANDLARE:

Axelqvist, E. & A. (V. Smedlund), Storgatan 11, tel. 1102.

Keski-Pohjanmaan Osuusk. Kirjakauppa, Storgatan 4, tel. 1047. Se annonsavd.!

Kokkolan Kirja- ja Paperikauppa (K. E. Mäntysaari), Storgatan 8, tel. 1559.

* *

BEKLÄDNADS- OCH TYGAFFÄRER:

A.B. Gamlakarleby Handelskompani, Storgatan 10, tel. 1375.
Se annonsavd.!

Haglund, H., Storgatan 6, tel. 1399. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Läderbeklädnad, Torggatan 18, tel. 1403. Se annonsavd.!

Finska Läderekipering, Torgg. 16, tel. 1365. Se annonsavd.!

A.B. Elis Åström, ekiperings- o. tygaffär, Storgatan 13, tel. 1296. Se annonsavd.!

* *

BIL- OCH VELOCIPEDAFFÄRER:

Gamlakarleby Automobilaffär, Storgatan 1, tel. 1359. Se annonsavd.!

A.B. Atti Holmström & C:o O.Y., Långbrogatan 31, tel. 1246. Se annonsavd.!

Kjellman, Emil, Velocipeder, automobildelar & -verkstad, Torggatan 25, tel. 1078. Se annonsavd.!

Rudbäck, J., A.B., Velociped-, sport- & elektriskaffär, Storgatan 15, tel. 1287. Se annonsavd.!

* *

BLOMSTERAFFÄRER:

Gamlakarleby Frö- & Blomsterhandel, Storgatan 10, tel. 1350. Se annonsavd.!

Linnéa Blomsterhandel, stadens saluhall, Strandgatan 14, tel. 1230.

* *

DETALJHANDLARE:

A.B. Alfr. Björklund, Rådhusstorget, tel. 1038, 1048. Se annonsavd.!

Delikatess-Centralen (E. Lampinen), Storgatan 15, tel. 1606.

Fors, Selma, diversehandel, Anders Chydeniusgatan 50.

A.B. Granholm & Kåll O.Y., Storgatan 12, tel. 1025, 1052, 1045. Se annonsavd.!

Haga, Axel, mat-, frukt & kolonialvaruaffär, V. Kyrkogatan 25, tel. 1184.

— Sharkuteri, stadens saluhall, tel. 1230. Se annonsavd.!

Hongell, Ernst, Torggatan 31, tel. 1356. Se annonsavd.!

Karlebynejdens Handelslag m.b.t., huvudaffären Torggatan 17, tel. 1304 & 1477, direktör privat 1673.

— Filialer: Slottes saluhall, Torggatan 31, tel. 1279.

— Kyrkbacken, tel. 1607. Se annonsavd.!

Karlsson, Väinö, frukt- & kolonialvaruaffär, Gustav Adolfs-gatan 9, tel. 1105.

Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l., Storgatan 4, egen tel. central. 1047, 1205, 1577, 1415. Se annonsavd.!

Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l., mat- & mjölkbutik, hörnet av Hakalax- o. Sjukhusgatan, tel. 1587.

Kronqvist, E., skeppshandel, Yxpila, invid nya bryggan, tel. 1415.

Nya Pappers- & Tobakshandeln (Sigrid Djupsund), Storg. 6. **Palén, A.**, diversehandel, V. Kyrkogatan 71, tel. 1572.

Saluhallen (stadens) diverse matvaruaffärer, Strandgatan 14, tel. 1230.

Saluhallen (Slottes) diverse matvaruaffärer, Torggatan 51, tel. 1279.

Simell, Henry, Hakalax, Långbrogatan 21, tel. 1151, Se annonsavd.!

Slotte, Alice, diversehandel, Parkgatan 12, tel. 1235.

Wahlsberg, Frans, mat- & kolonialvaruaffär, Långbrogatan 25, tel. 1595.

Wiklund, Axel, Torggatan 50, tel. 1042. Se annonsavd.!

Otto Åsmus, »4 stjärnors» saft, Borgmästarg. 25, tel. 1277, villan 1278.

Österbacka, A., trädgårdsalster, Karlebygatan 55, tel. 1105.

* *

ELEKTRISKA INSTALLATIONS- & RADIOAFFÄRER:

Gamlakarleby Elektrotekniska Byrå, Storgatan 21, tel. 1548. Se annonsavd.!

Snellmans Elektriska affär, Storgatan 9, tel. 1425.

* *

FOTOGRAFIATELIÉER:

Fotografiatelié Pallas, Storgatan 5, tel. 1188.

Gamlakarleby Fotografiatelié, Storgatan 7, tel. 1186.

* *

GULDSMEDSAFFÄRER:

Kantola, J. V., Storgatan 10, tel. 1159. Se annonsavd.!

Niemi, O., Storgatan 7, tel. 1174, privat 1660. Se annonsavd.!

Prests Guldsmedsaffär, Storgatan 12, tel. 1678, privat 1253. Se annonsavd.!

HUD- & SKINNAFFÄRER:

A.B. Hud- & Skinncompaniet, Fabriksgatan 25, tel. 1017 & 1257. Se annonsavd.!

Finska Hud A.B., Karlebygatan 32, tel. 1259. Se annonsavd.!

Kotka, Einar, Mejerigatan 4, tel. 1358. Se annonsavd.!

* *

INDUSTRIER:

Gamlakarleby Andelsmejeri m. b. t., Torggatan 16, tel. 1165. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Bryggeri A.B., vid Tullvägen, tel. 1044. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Korvfabrik, Axel Haga, Brogränden 1, tel. 1341. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Kromläderfabrik A.B., Rimmi, tel. 1041. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Snickeribolag, vid Vasavägen, tel. 1144.

Gamlakarleby Stenhuggeri A.B., Marievägen, tel. 1316.

Gamlakarleby Stensliperi A.B., Långbrog. 11, tel. 1344.

Gamlakarleby Vedsåg, Knifsund & C:o, tel. 1444.

Hagströms Läderfabrik A.B., hörnet av Långbro- och Hakalaxgatan, tel. 1132, 1688, fabrikör 1323. Se annonsavd.!

Kallis, Bröder, Ångsåg, Marievägen, tel. 1099.

Kotka, Lennart, Kard- & Handskfabrik, Snellmansgatan 3, tel. 1466. Se annonsavd.!

Källby Kvarn- & Kraft A.B., Vinkelgatan 3, tel. 1234. Se annonsavd.!

Källström, Herman, Kardfabrik, Gustav Adolfsg. 7, tel. 1196.

Mattsons, N. V. Kvarn, Vinkelg. 3, tel. 1234. Se annonsavd.!

Nylund, H., A.B., Tvättbräd- & skafffabrik, Hakalax, tel. 1025.

O.Y. Suomen Marjat, Långbrog. 17, tel. 1297. Se annonsavd.!

Veljekset Friis O.Y. Mekaniska verkstad, Yxpila, tel. 1039. Se annonsavd.!

Yhtyneet Sahat O.Y., Yxpila, tel. 1490 & 1451, direktör privat 1488. Se annonsavd.!

* *

JÄRN- & HUSGERÄDSAFFÄRER:

A.B. Alfr. Björklunds Järnhandel, Rådhusstorget, tel. 1233, 1410 & 1127. Se annonsavd.!

Gamlakarleby Husgerådsaffär, Storgatan 10, tel. 1295. Se annonsavd.!

* *

KEMIKALIEAFFÄRER:

Gamlakarleby Droghandel (Åke von Rehausen), Storgatan 5 tel, 1215.

Kemikalia (L. Widlund), Torggatan 25, tel. 1555.

„ Filial, Torggatan 53, tel. 1225.

Saarukkas Kemikaliehandel, Rådhusstorget, tel. 1217.

* *

MODE- OCH HANDARBETSAFFÄRER:

A.B. Chic, modeaffär, Storgatan 20, tel. 1062.

Alexa Modeaffär, Storgatan 23, tel. 1422.

A.B. Handarbets- & Strumpaffär, Storgatan 15, tel. 1161.

Prests Handarbetsaffär, Storgatan 12, tel. 1678.

Silja Modeaffär, Långbrogatan 21, tel. 1307.

* *

MAKLERI-, SPEDITIONS- & SKEPPSSTUVERIFIRMOR:

Eklöf, D. & C:o A.B., Skeppsmäklare, speditör och stuvare, tel. 1609 & 1153.

Adolf Lahti & C:o, Yxpila Ltd O.Y., tel. 1560. Se annonsavd.!

Rodén, Otto, A.B., Skeppsmäklare, trävaruförmedling, speditioner och befraktningar (sommartid Yxpila, vintertid Torggatan 41), tel. 1630, 1631, privat 1503. Se annonsavd.!

Yxpila Stevedoring C:o A.B., Yxpila. Stuvare och trävaruspeditör, tel. 1508, 1450, 1519. — Möllersvik (sommartid), tel. 1570. Se annonsavd.!

* *

MOBELAFFÄRER:

Eveli, K., möbelaffär, Borgmästaregatan 9, tel. 1321.

Silander, Axel, möbelaffär, Borgmästaregatan 10, tel. 1086.
Se annonsavd.!

* *

PARTIAFFÄRER:

A/B. Alfr. Björklunds Järnhandel, Rådhusstorget, tel. 1233, 1410. Se annonsavd.!

Centrallaget för Handelslagen i Finland, Vasavägen 1, egen tel. central 1720. Se annonsavd.!

A.B. Granholm & Käll O.Y., Långbrogatan 22, tel. 1025. Se annonsavd.!

Hankkija, Central-Andelsaffär, Vasavägen 1, tel. 1675, 1227.

Kauppiaitten Osakeyhtiö, Vasavägen 3, tel. 1110, 1111 & 1112.

Pohjanmann Kauppiainden Osakeyhtiö, Fabriksgatan 12, tel. 1642, 1643, 1645, 1646.

Paulig, Gustav & Co, distr.kontor, Torggatan 31, tel. 1509, dir. Otto Åsmus privat, Borgmästaregatan 25, tel. 1277.

* *

RAK- & FRISERSALONGER:

Blomstrand, Anton, raksalong, Storgatan 28, Långbrog. 35.

Johansson, Albin, rak- & frisersalong, Torggatan 31, tel. 1385.

Sjöberg, Nils, frisersalong, Torggatan 35.

Star Raksalong, Ragnar Bäck, Ö. Kyrkogatan 15.

* *

RAM-, TAVEL- & GLASAFFÄR:

Skogman, Hj., Packhusgatan 8, tel. 1292.

* *

REPARATIONSVERKSTÄDER:

A.B. J. Rudbäck, specialitet velocipeder, Storg. 13, tel. 1287.

Gamlakarleby Automobilaffär A.B., Storgatan 1, tel. 1500.

Gummiverkstden, V. Wiik, Storgatan 1, tel. 1315.

Krokbors, Arne, gummiverkstad, Långbrogatan 31, tel. 1146.

Krokbors, T., reparationsverkstad, Storgatan 25, tel. 1178.

Möller, Harald, specialitet värme- och vatteninstallationer, Hakalaxgatan 95, tel. 1283.

Vantunen, K. E., reparationsverkstad, Långbrog. 31, tel. 1661.

* *

SKO- & LÄDERAFFÄRER:

Gamlakarleby Sko A.B., Storg. 18, tel. 1268. Se annonsavd.!

M. A. Slotte & C:o, Storgatan 14, tel. 1076. Se annonsavd.!

* *

SKRÄDDERIAFFÄRER:

Asp, R., civil- & militärskrädderi, Torggatan 34, tel. 1232.

Juntunen, K., skrädderi- & tygaffär, V. Kyrkog. 13, tel. 1138.

Ruoho, E. F., skrädderiaffär, Torggatan 23.

Varjonheimo, D., skrädderi- & tygaffär, Borgmästaregatan 12, tel. 1346.

*

*

TIDNINGAR:

Keskipohjanmaa, agr., Storgatan 33, tel. 1613.

Pohjanmaan Suunta, ikl, Storgatan 8, tel. 1164.

Österbottningen, sv., V. Kyrkogatan 26, tel. 1370.

*

*

TRYCKERIER:

A.B. Österbottningen, kontor & tryckeri, V. Kyrkogatan 26, tel. 1083.

Keskipohjanmaa, kontor & tryckeri, Storgatan 33, tel. 1137.

Sanomalehti O.Y. Kokkola, Storgatan 8, tel. 1019.

*

*

URAFFÄRER:

Kolisto, F., urmakare, Storgatan 15, tel. 1250.

Silén, Axel, Ur- & optisk affär, V. Kyrkogatan 19, tel. 1056.

Se annonsen!

*

*

AUTOBUSSLINJER:

Hallman & Sandvik. Linjebilstationen Shell, Torggatan 46, tel. 1024. Linjebil Gamla Karleby—Jakobstad, via Kronoby, Kållby & Bennäs.

Haldin & Rose. Linjebilstationen Shell, Torggatan 46, tel. 1024. Linjebil Gamla Karleby—Jakobstad—Nykarleby—Vasa. Se annonsavd.!

Lampuoti, A., linjebil, Gamlakarleby—Jyväskylä. Avg. fr. järnvägsst. månd., onsd. och fred. kl. 1/2 10. Tel. Standard 1050.

Sandvik, Axel. Linjebilstationen Shell, Torggatan 46, tel. 1024. Gamla Karleby—Nedervetil—Terjärv.

HYRBILAR:

Bilstationen, järnvägsstation, tel. 1680.

Hauki, V., hyrbil, privat Snellmansgatan 7, tel. 1538.

Storträsk, J., hyrbil, privat Parkgatan 17, tel. 1126.

* *

BENSINSTATIONER:

Shell servicestation, Torggatan 46, tel. 1024.

Standard servicestation, Strandtorget, tel. 1050.

* *

J Ä R N V Ä G E N .

Tåg anlända:

Tåg avgå:

1,15 persontåg fr. H:fors. — 1,25 d:o t. Torneå. (sovvagnar)

4,12 persontåg fr. Torneå. — 4,18 d:o t. H:fors. (sovvagn t.

Haap:ki). 6,34 motorv. t. Vasa.

7,42 godst. med personv. norrifr. — 8,25 d:o t. Seinäjoki

8,04 kurirtåg fr. H:fors (sovv). — 8,06 kurirtåg t. Torneå.

9,41 persontåg från Idensalmi.

10,49 persontåg fr. H:fors. — 11,01 d:o t. Torneå.

11,10 rang.t., pers.v. t. Bennäs

14,02 persontåg fr. Vasa. — 15,15 persontåg t. Idensalmi.

15,20 persontåg till Vasa.

18,08 persontåg fr. Torneå. — 18,20 persont. t. H:fors. (sovv.)

19,39 kurirtåg fr. Uleåborg. — 19,43 d:o t. H:fors. (sovv.)

20,46 persontåg från Vasa.

21,20 godståg med personvagn. söderifr. — 21,50 d:o norrut.

Obs.! Nattågen kombinera inte med Jakobstadståget.

* *

OFFICIELLA FLAGGNINGSDAGAR.

16 maj (Arméns fanfest).

24 juni (Finlands flaggas dag).

6 december (Årsdagen för Finlands självständighetsförklaring).

**Av stadsfullmäktige den 12. XII 1935 fastställda
flaggdagar.**

29 januari (Årsdagen av Gamlakarleby stads befrielse).

5 februari (Runebergsdagen).

28 „ (Kalevaladagen).

1 maj (Vårfestdagen).

12 „ (Snellmansdagen).

6 november (Gustav II Adolfsdagen).

Kansallis-Osake-Pankki

**Landets största
privatbank**

Filialer uti Mellersta-Österbotten:

Gamlakarleby	Kannus
Jakobstad	Ylivieska
Vetil	Kalajoki

Gamlakarleby Elektrotekniska Byrå

Storgatan 21 — Telefon

Välförsedd

ELEKTRISK- & RADIOAFFÄR

TELEFUNKEN RADIOMOTTAGARE

Elektriska installationsarbeten och reparationer förmånligt

*Inhemska Ylleytyger och Garn
Stort urval sängfiltar, resplaidar och schalar
Kommissionär för Oravais Klädesfabrik*

Axel Wiklund

Torggatan 30 invid kyrkan. — Tel. 1042

En adress som ofta behöves:

GULDSMED J. V. Kantola

Gamlakarleby — Storgatan 10 — Telefon 1159

Förmånligaste inköpsställe av

FÖRLOVNINGSRINGAR, GÅVOR och PRISFÖREMÅL

SPECIALITET: Olika slags märken tillverkas på beställning.

Arbetet utföres omsorgsfullt och billigt.

Finska Läderekiperingen

Gamlakarleby — Torggatan 16 — Telefon 1365

Rekommenderar

sina förstklassiga tillverkningar

PREST'S

Guldsmedsaffär & Handarbetsaffär

Storgatan 12 — Telef. 1678. Privat 1253

Största och rikhaltigaste lager i sina branscher på orten

Rekommenderas!

Ab. Elis Åström

Gamla Karleby — Tel. 1296 — Storgatan 13

Ortens bäst försedda

TYG- & EKIPERINGSAFFÄR

Ab. ALFR. BJÖRKLUND

GAMLAKARLEBY

Vid Rådhusorget

Tel. 1038 & 1048

Ortens äldsta affär i

Kolonialer och Manufaktur

Gamlakarleby Vedsåg

Bästa inköpsställe av ved, lång och klabbad,
på begäran hemkörd.

Elis Knifsund & C:o — Tel. 1444.

$\frac{A}{B}$ Granholm & Kåll $\frac{O}{Y}$

Gamlakarleby

Storgatan 12. Tel. 1043 & 1052

Jakobstad

Rådhusgatan 1. Tel. 32 & 228

Kolonialer och Manufaktur

i parti och minut

Gamlakarleby Kromläderfabrik Ab.

Rimmi - Telefon 1041

Gamlakarleby stads Sparbank

emottager penningar på spar- och löpande räkning och er-
lägger högsta tillåtna ränta.

Utbetalar medel mot uppvisande av motbok, utfärdad
av vilken sparbank som helst i landet.

Banktid: Alla dagar från kl. 10—2.

Adress: Storgatan 5. Telefon 1055.

*Då vårt lager ständigt kompletteras,
finner Ni alltid*

De senaste nyheterna

hos

GAMLA KARLEBY SKO A.B. Tel. 12 68.

MÖBEL- & TAPETSERARAFFÄR

A. SILANDER

Gamlakarleby. - Borgmästareg. 10, tel. 1086.

Säljer direkt från lager alla till branschen hörande varor.

Vänd Eder med förtroende till vår affär!

Gott arbete och moderata priser!

Ernst Hongell

Förmånligt inköpsställe av
TYGER & KOLONIALER

Telefoner: Affären 13 36, privat 14 81

Gamlakarleby Andelsmejeri

m. b. t.

Gamlakarleby — — Torggatan 16

RESENERER!

Begären å Edert matställe

Gamlakarleby Andelsmejeris prima Smör

Pohjanmaan Kauppiaiden Osakeyhtiö

Kontor:

Uleåborg, Gamla Karleby, Vasa, Kemi och Rovaniemi

KOLONIAL-, TYG-, JÄRN- och KORTVARU-
 PARTIAFFÄR

Resandehem

PATRIA

Gamla Karleby — Trevligt läge vid Rådhus torget — Tel. 1223

Snygga rum från 20 mark

Karlebynejdens Handelslag

M. B. T.

BUTIKER i: Gamlakarleby
Karleby
Kronoby
Nedervetil
Öja

Telefoner:

- 1504 — huvudaffären, Torggatan 17
1477 — kontoret, " " "
1672 — Café Norrbaggen, " 12
1671 — brödbutiken & bageriet, Torg. 14
1279 — butiken i Slottes saluhall
1607 — butiken, Kyrkbacken
1504 — Svartbäck, C. B., dir. (privat eft. kl. 17).

Lennart Kotka

Snellmansgat. 3 — Tel. 1466

**KARD- & HANDSK-
FABRIKATION**

Rekommenderas!

Einar Kotka

Mejerigatan 4 — Tel. 1338

**Köper och säljer
HUDAR, SKINN
&
VILTSKINN**

Vid besök i Gamla Karleby bör

K. H. RENLUNDS MUSEUM

icke förglömmas.

Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r.l.

Gamla Karleby

Ortens mångsidigaste affär

Fullständig Bokhandelsavdelning

Telefoner: 1047, 1203, 1377 & 1413

Gamlakarleby — J:stad — Nykarleby — Vasa

Snabb, bekväm och billig resa **MED OMNIBUS**, genom Österbottens vackra och minnesrika kustland.

Flera dagliga turer året om.

Närmare i Gamlakarleby Shell bensinstation. Tel. 1024.

„ i Jakobstad, Linjebilstation „ 109.

„ i Vasa „ 5819.

A/B HALDIN & ROSE O/Y.

A.B. HUD- & SKINNCOMPANIET

GAMLA KARLEBY

Fabriksgatan 25

Telefoner 1273 och 1017

**Nordens största
exportaffär i hudar,
skinn och viltskinn**

Telegrafadress: COMPANIET

GAMLA KARLEBY BRYGGERI A.B.

Telefon 1044

Vi rekommendera våra förstklassiga

Läsk- och Maltdrycker

Vårt speciellt välkända starköl

säljer i flaskor och på tunnor

Oy. Alkoholiliike Ab.

Kauppiaitten Osakeyhtiö

Gamlakarleby

Telefoner fr. o. m. 1/7 -36:

1111 Tyg-, Kortvaror och Kolonialer.

1112 Järn-, Industri- och Kolonialvaror.

1110 Direktör.

Lanhandlarnas egen centralaffär.

Velociped-

Sport-

Elektr.-affär.

Velocipedreparationer utföras snabbt.

A.B. J. RUDBÄCK O.Y.

Storgatan 13. Tel. 12 87.

Emil Kjellman

GAMLA KARLEBY

Tel. 1078 — Privat 14 48

Automobiler, -ringar- och tillbehör. —

Reservdelar för båtmotorer. — REPARA-

TIONSVERKSTAD. — Cylinderborrning

Radioapparater, Velocipeder.

Förlovningsringar

UR, GULD- och SILVERFÖREMÅL

säljer förmånligast

Guldsmed O. NIEMI

Gamla Karleby. - Storgatan 7. - Telefon 11 74.

Hotell Societetshuset

Samla Karleby

Telefon 1409

Ortens enda förstklassiga hotell

1:sta klass rättigheter

Rum från 25 mark uppåt

40 mark för två bäddar

Ölstuga - Telefon 1290

Stadens Badinrättning

Strandgatan 14 — Telefon 1074

Rekommenderas!

Såväl 1:sta klass bad

(alla vardagar förutom måndag kl. 15—21)

som folkbad erhållas

Stadsstyrelsen

M. A. Slotte & Co.

Gamlakarleby

SKODON av landets bästa fabrikat

KAPPSÄCKAR

DAMVÄSKOR

PLÅNBÖCKER

SULLÅDER

PJÄXLÅDER

Affärer i:

Gamlakarleby. Tel. 1076

Jakobstad . . . Tel. 209

Nykarleby

Kemi Tel. 412

Uleåborg Tel. 988

Ab. Otto Rodén Oy.

Grundat 1884

Skeppsmäklare, trävaruförmedling,
speditioner och befraktningar.

Telefoner: 1630 & 1450.

Ab. Yxpila Steve-

doring Co Ltd Oy.

Stuveri- &
Trävaruexpeditionsaffär

Telefoner: 1508, 1519 & 1521

D. Eklöf & C:o

SKEPPSMÄKLERI
&
STUVERI

Telefoner: 1609 & 1153

Veljekset Friis O.Y.

Gamlakarleby, Yxpila
Telefon 1039

Fullständig Mekanisk Verkstad och Gjuteri

Utför med sakkännedom remonter
och alla till branschen hörande arbeten

A.B. Atti Holmström & C:o

Långbrogatan 31 – Tel. 1246

Försäljare av

GENERAL-MOTORS bilmärken

VACKRA PRESENTER

av Glas, Porslin, Keramik och Tenn
Sykorgar, Handarbetsväskor, Slidknivar m. m.
köper Ni förmånligast från

Gamlakarleby Husgerådsaffär

Storgatan 10 – Telefon 12 95

O.Y. Yhtyneet Sahat

Yxpila

Telefoner: 1490 & 1451

En LÄDERKOSTYM från

Gamlakarleby **Läderbeklädnad**

skyddar och klär

Gamlakarleby

Torggatan 18

Telefon 1403

Gamlakarleby Frö- & Blomsterhandel

Wennholm & Håkansson

Storgatan 10

— —

Telefon 1330

Medlem i föreningen

Finlands Blomsterförmedling

A.B. FINSKA HUD

Karlebygatan 30 — Telefon 1259

Köper

HUDAR, SKINN & VILTSKINN

till dagens högsta pris

Adolf Lahti & C:o Yxpila Ltd Oy.

Yxpila — Gamlakarleby

Telegrafadress: "L A H T I" Yxpila — Telef.: 1560 & 1310

— S P E D I T I O N —

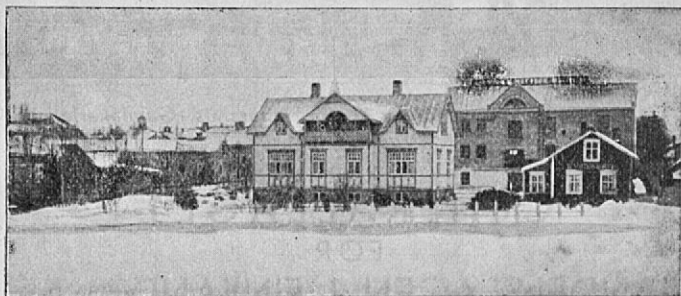
Skeppsmäklare — Stuveriaffär — Befraktning — Assurans

N. V. Mattsons Kvarn

Gamla Karleby

— —

Telefon 1234

Rekommenderas!

KALLBY KVARN- & KRAFTCENTRAL

KONTOR I GAMLAKARLEBY

Vinkelgatan 3.

— —

Telefon 12 34.

*Centrallagets Gamlakarleby kontors affärshus, Gamlakarleby,
Vasavägen 1.*

CENTRALLAGET
FÖR
HANDESLAGEN I FINLAND M. B. T.
(S. O. K.)

Centralorganisation för vårt lands neutrala handelslag

Försäljning år 1935 Mk. 1.101.000.000

Egen produktion 1935 Mk. 212.000,000

*Centrallagets medlemshandelslags butiker överallt i landet
betjäna sina köpare beredvilligt och förmånligt.*

**Gör Edra inköp hos dem och anslut Eder
som medlem!**

AXEL SILÉN

UR- & OPTISKA AFFÄR

Grundad 1865.

V. Kyrkogatan 19. Tel. 1056.

REKOMMENDERAR ett välsorterat, till branschen hörande varulager.
REPARATIONER av ur, glasögon m. m. utföras med sakkännedom.

SKÖNLITTERATUR

Kuvert - Brevpapper - Vykort m. m.

E. & A. AXELQVISTS BOK- & PAPPERSHANDEL

Storgatan 11 Tel. 1102.

H. SIMELL, GAMLA KARLEBY
Tel. 1151.

Kolonialer - Tyger - Porsliner

REKOMMENDERAS.

H. HAGLUND

Manufaktur-, Ekiperings- & Kortvaruaffär

Storgatan 6 — Telefon 1399

REKOMMENDERAS

KORVFABRIKEN

CHARKUTERIAFFÄREN

Axel Hagas Korvfabrik & Charkuteriaffär

REKOMMENDERASI

Nu har den kommit

NYA

Pathfinder

FORD- VAGNAR
RESERVDELAR
REPARATIONER

GOOD YEAR

Gamlakarleby Automobilaffär Ab.

Gamlakarleby, Storgatan 1

Tel.: { Lagret 1500
Kontor 1359

Aktiebolaget

Gamlakarleby Handelskompani

GAMLAKARLEBY

Storgatan 12. Tel. 1375

**NORRA FINLANDS STÖRSTA
BEKLÄDNADSAFFÄR**

● Ärade turister!

I Gamla Karleby finnes endast *EN* Järnaffär
nämligen

A.B. Alfr. Björklunds Järnhandel

Affären är belägen vid Storgatan invid Rådhus-
torget. — Tel.: 1233, 1410, 1127.

Denna BOK

är tryckt på

A.B. Österbottningens Tryckeri

Gamla Karleby

Östra Kyrkogatan 26 — Telefon 1083

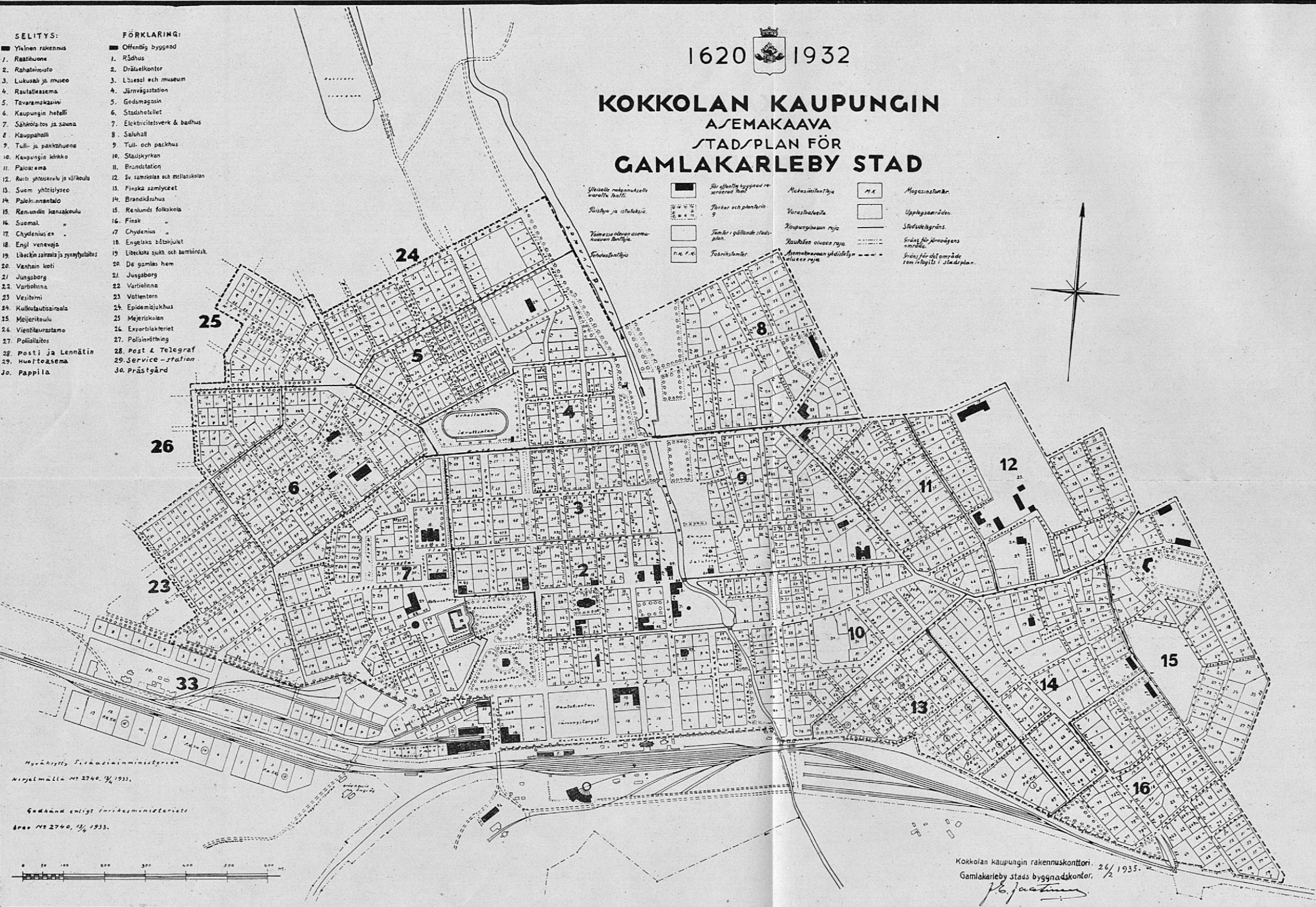
ÖSTERBOTTNINGEN,

landsdelens äldsta och enda
svenska nyhetstidning, utkommer
tisdag, torsdag och lördag kl. 9

1620 1932

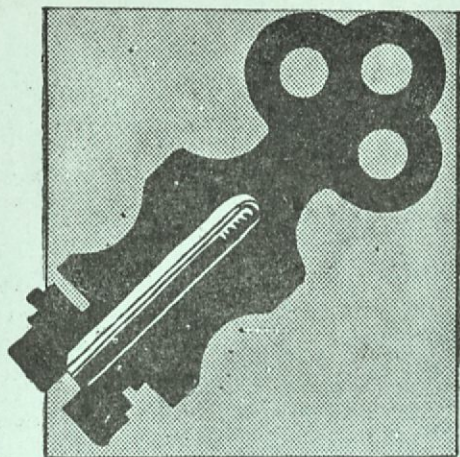
KOKKOLAN KAUPUNGIN A/EMAKAAVA STAD/PLAN FÖR GAMLA KARLEBY STAD

SELITYS:	FÖRKLARING:
1. Raatihuone	1. Rådhus
2. Rahatimasto	2. Drätselkontor
3. Lukusali ja museo	3. Läsesal och museum
4. Rautatieasema	4. Järnvägsstation
5. Tavaramakasiini	5. Godsmagasin
6. Kaupungin hotelli	6. Stadshotellet
7. Sähkövoimasäiliö ja sauna	7. Elektricitetsverk & badhus
8. Kauppahalli	8. Saluhall
9. Tulli- ja pakettihuone	9. Tull- och packhus
10. Kaupungin kirkko	10. Stadskyrkan
11. Palokasema	11. Brandstation
12. Ruuti-yhteiskoulu ja välikoulu	12. Sv. samskolas och mellaniskolan
13. Suomen yhteislyseo	13. Finska samlyceet
14. Palokasennäkö	14. Brandkasshus
15. Renundin kansakoulu	15. Renunds folkskola
16. Suomal.	16. Finsk
17. Chydeniusen	17. Chydenius
18. Engl. veneväjä	18. Engelska båtstället
19. Lääkin sairaala ja synnytyslaitos	19. Läkarens sjuk- och barnbarnsh.
20. Vanha koti	20. De gamla hem
21. Jungsberg	21. Jungsberg
22. Vartioline	22. Vartioline
23. Vesitorni	23. Vattentorn
24. Kulutuslaitos	24. Epidemiskasshus
25. Meijerikoulu	25. Mejeriskolan
26. Vientiläksentamo	26. Exportklakteriet
27. Poliisilaitos	27. Polisnörthing
28. Posti ja Lennätin	28. Post & Telegraf
29. Huoltoasema	29. Service-station
30. Pappila	30. Prästgård

Myndighet: Sveriges Riksdag
N:o 2740, 1/4 1933.
Godkänd enligt inrikesministeriets
besk. N:o 2740, 1/4 1933.

Kokkolan kaupungin rakennuskonttori. 26/1935.
Gamla Karleby stads byggnadskontor.
J. E. Järnström

TRYGGHET

Varje deponent söker full säkerhet för de pengar han sätter in i en bank. Nordiska Föreningsbanken, vars fonder i detta nu utgöra **450.000.000** mark, har det största egna kapitalet av landets banker. De egna medlen stå som säkerhet för även de minsta summor, som deponenterna anförtro i bankens vård.

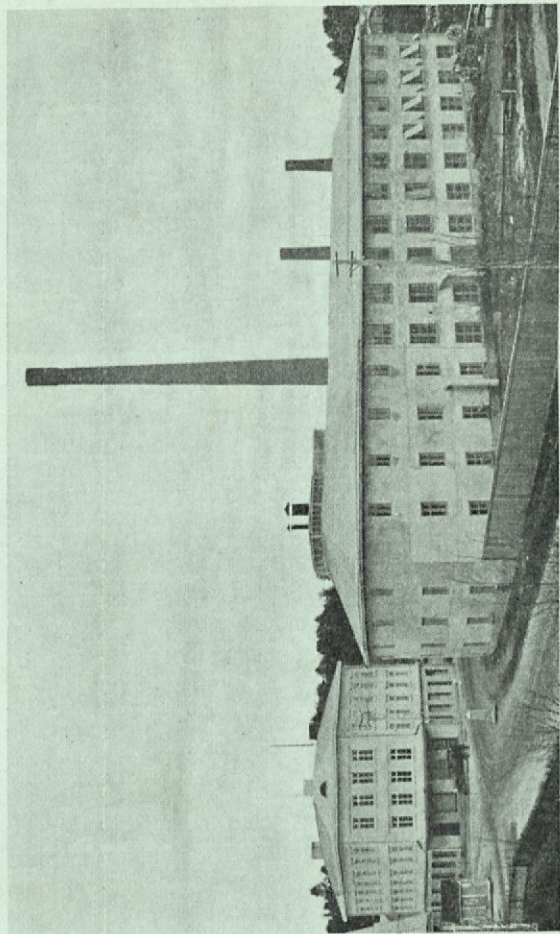
Gör

Nordiska Föreningsbanken

till Eder bank

Landets äldsta affärsbank.

Ab. Hagströms Läderfabrik — Telef.: 1132 & 1688

Landets största i sin bransch — Läderkostymer, Handskar av alla slag